

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی کرمان
پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت

آنچه در فروردین ماه ۱۴۰۲ گذشت؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خلاصه عملکرد فروردین ماه ۱۴۰۲
پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت

فهرست مطالب

- الف) بازدیدها و جلسات کاری مهم: ۳
- ب) برنامه‌های آموزشی و پژوهشی: ۳
- ج) سایر رویدادها و امور جاری: ۶

الف) بازدیدها و جلسات کاری مهم:

۱. در کنار دید و بازدیدهای سال نو، فرصتی فراهم آمد تا در مورد برخی مسائل کلیدی و موضوعات مهم دانشگاهی و ملی، طرح موضوع و پیشنهاداتی برای تحقیقات گسترده مطرح گردد.
  ۲. با حضور اعضای مرکز سلامت در بلایا به منظور هماهنگی دومین **همایش تغییرات اقلیمی و نظام سلامت** جلسه‌ای برگزار شد و در راستای برگزاری همایش تصمیماتی اتخاذ گردید.
  ۳. جلسه‌ای داخلی بین اعضای مرکز HIV برای مطالعه‌ای در زمینه مصرف کنندگان تزریقی مواد برگزار و بر اجرایی شدن این پروژه تا پایان اردیبهشت ماه تأکید گردید.
  ۴. در این ماه **دو جلسه شورای مدیران** نیز تشکیل و تصمیماتی اخذ شد؛ از جمله برنامه عملیاتی مراکز تحقیقاتی مرتبط بررسی و مقرر گردید دپارتمانها و کرسی‌های این مراکز نهایی گردد.
- موضوع آینده پژوهی در پروژه‌ها و فعالیت‌های مراکز مورد توجه واقع شود و بنا به رسالت پژوهشکده، همه مراکز پروژه‌هایشان نگاه به آینده را در نظر داشته و تقویت کنند.
- استفاده از پیام رسان داخلی مختص پژوهشکده و مراکز مرتبط نیز مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت.
- نتایج اولیه کارسنجی کارکنان نیز مطرح و مقرر شد هر سه ماه یک بار، کارسنجی انجام و نتایج گزارش گردد.

ب) برنامه‌های آموزشی و پژوهشی:

۱. چاپ ۱۸ مقاله، تدوین ۶ فکت شیت و تصویب ۴ طرح تحقیقاتی

• خلاصه ای از مهمترین مقالات چاپ شده:

1) Correlates of quality of life and mental health among youth experiencing homelessness in Iran

کیفیت زندگی و سلامت روان در میان جمعیت‌های حاشیه‌ای، از جمله افرادی که بی‌خانمانی را در ایران تجربه می‌کنند، تاکنون مورد مطالعه قرار نگرفته بود. در این مطالعه، کیفیت زندگی و وضعیت سلامت روان و همچنین عوامل مرتبط با آنها در میان جوانانی که بی‌خانمانی را در ایران تجربه کرده‌اند مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد که کیفیت زندگی و سلامت روان در میان جوانانی که بی‌خانمانی را در ایران تجربه می‌کنند نسبت به جمعیت عمومی ایران و همچنین جوانان سایر کشورها مانند آلمان و کانادا کمتر است. کیفیت زندگی و سلامت روان با عواملی مانند سن بیشتر، تحصیلات کمتر، زندگی در خیابان و داشتن سابقه حمل سلاح ارتباط داشت و در این افراد کمتر از سایر جوانان بود.

2) Trends in the Prevalence of Hepatitis B Virus, Hepatitis C Virus, and HIV Infections in Iranian Patients with Hereditary Bleeding Disorders

بیماران مبتلا به اختلالات خونریزی دهنده ارثی به دلیل دریافت منظم خون و فرآورده‌های خونی در برابر عفونت‌های منتقله از راه خون مانند هپاتیت ب و سی و اچ‌آی‌وی آسیب پذیرند. این مطالعه با هدف شناسایی روند شیوع عفونت‌های هپاتیت ب، سی و اچ‌آی‌وی بر اساس سال تولد در بیماران ایرانی مبتلا به اختلالات خونریزی دهنده ارثی انجام شد تا اثربخشی مداخلات ملی اجرا شده برای کنترل و پیشگیری از این عفونت‌ها بررسی شود. از جمله نتایج این مطالعه کاهش در شیوع سرمی هپاتیت ب، سی و اچ‌آی‌وی در بیماران ایرانی بود که نشان دهنده تاثیر مداخلاتی مانند واکسیناسیون هپاتیت ب نوزادان، اقدامات مربوط به ایمنی خون و درمان‌های جایگزین است.

3) Barriers and gaps in tuberculosis care and treatment in Iran: A multi-center qualitative study

بر اساس این مقاله موانع متعددی برای مراقبت و درمان سل گزارش شده است: آگاهی ضعیف از حق ثبت اختراع در مورد علائم سل، عدم غربالگری سل در بیماران در معرض خطر توسط پزشکان، علائم مشابه بین سل و سایر بیماری‌های ریوی، حساسیت کم تست‌های تشخیصی سل، یافتن موارد ناقص و ردیابی تماس، انگک مربوط به سل و پایبندی ضعیف بیماران به دلیل درمان طولانی سل. علاوه بر این، بیماری همه گیر COVID-19 خدمات سل را مختل کرد و خدمات تشخیصی، مراقبت و درمان بیماران سل را کاهش داد.

یافته‌های این مطالعه نشان داد که نیاز به مداخلات برای افزایش آگاهی عمومی و ارائه‌دهندگان مراقبت‌های بهداشتی در مورد علائم سل، استفاده از تست‌های تشخیصی حساس تر، و مداخلات برای کاهش انگک، و بهبود یافتن مورد و تلاش برای ردیابی تماس، مهم هستند. بهبود پایبندی بیماران مستلزم نظارت بهتر و رژیم‌های درمانی موثر کوتاه تر است.

4) Implications of COVID-19 for Public Health Theory and Praxis from a Complex Systems Perspective

مطالعات نشان داده اند که بیماری‌های عفونی به طور قابل توجهی با عوامل اکولوژیکی در ارتباط هستند و تعاملات انسان با جهان طبیعی یک موضوع مهم در ظهور پاتوژن‌های جدید است. در این مطالعه با استفاده از رویکرد سیستماتیک به اکولوژی، بیماری‌های عفونی و نقش بشریت نشان داده شده است که یک complexity perspective می‌تواند به طور خاص و به‌طور کلی در مورد بیماری کروناویروس ۲۰۱۹ (COVID-19)، نظریه و عملکرد بهداشت عمومی را به ما بگوید.

• فکت شیت‌ها:

در راستای بررسی سیاست‌های جاری جذب، تربیت و بکارگیری دانشجویان در رشته پزشکی و تحلیل سیاست افزایش ظرفیت رشته پزشکی، تعداد ۶ فکت شیت با عناوین ذیل تهیه گردید:

(۱) تحلیل کمی تعداد پزشکان کشور

(۲) مقایسه شاخص‌های کمی پزشکان ایران و جهان

(۳) چالش‌های تربیت و بکارگیری سرمایه انسانی

(۴) مختصات آموزش علوم پزشکی

(۵) آینده‌نگاری سرمایه انسانی سلامت

(۶) راهبردهای پیشنهادی

در این گزارش‌ها پس از بررسی وضعیت موجود و شناسایی چالش‌هایی همچون دشواری‌های تحصیل در رشته پزشکی، مشکلات اشتغال پس از فراغت از تحصیل، توزیع نامتوازن پزشکان در کشور، هزینه‌های بالای تربیت و آموزش و افزایش مهاجرت‌ها، به ارائه پیشنهادات و راهکار پرداخته شده است. برخی از راهکارهای پیشنهادی شامل استفاده از شواهد آینده‌نگارانه جهت تصمیم‌گیری، تقویت زیرساخت‌ها پیش از افزایش ظرفیت‌ها، تقویت فضای کسب و کار، اصلاح ساختار حمایت اقتصادی، توزیع متوازن، افزایش ثبات سیاسی و اقتصادی جهت کاهش مهاجرت پزشکان می‌باشند.

<https://b2n.ir/ e78528>

لینک دسترسی به محتوی فکت شیت ها:

ج) سایر رویدادها و امور جاری:

امروزه اهمیت عامل انسانی و نقش منحصر به فرد آن به منزله یک منبع استراتژیک و طراح و مجری نظام‌ها و فراگردهای سازمانی جایگاهی به مراتب بالاتر از گذشته یافته است. ترکیب و توزیع نیروی انسانی از عوامل عمده تاثیرگذار بر کیفیت، کمیت خدمات، هزینه و سرعت ارائه آنها به شمار می‌آید و در واقع نیروی انسانی، پایه و اساس یک سازمان می‌باشد. کمبود و مازاد نیروی انسانی هر دو می‌تواند موجب کاهش کیفیت ارائه خدمات گردد به همین منظور درپژوهشکده و مراکز تحقیقات مرتبط کارسنجی نیروی انسانی بر اساس روش WISN انجام پذیرفت.

روش کاربرد شاخص‌های حجم کار یا WISN جهت تعیین نیروی انسانی مورد نیاز، از تجزیه و تحلیل فعالیت، همراه با معیارهای بهره‌برداری و حجم کار برای تعیین نیروی انسانی مورد نیاز بهره می‌گیرد. این روش که اولین بار توسط سازمان جهانی بهداشت مطرح و پیشنهاد شد، ابزاری برای ارزیابی نیازهای نیروی انسانی در بخش سلامت است که با روش‌های پیشین متفاوت است.

بر همین اساس، یکی از رویدادهای مهم این ماه، انجام کارسنجی پرسنل پژوهشکده و مراکز تحقیقاتی مرتبط بود که پس از دریافت فرم‌های تکمیل شده کارسنجی، نتایج حاصله در جلسه‌ی شورای مدیران به استحضار روسای محترم مراکز تحقیقاتی رسید. برای انجام این روش ابتدا شرح وظایف افراد تعیین و تعداد و استاندارد زمان فعالیت جهت هر شخص بر اساس خود اظهاری در فرم‌های مخصوص کارسنجی ثبت گردید. در ادامه بر اساس زمان کار در دسترس کارکنان و تعیین حجم کار استاندارد هر فعالیت انجام شده و محاسبه فعالیت‌های فوق‌العاده فردی و گروهی، تعداد نیروی انسانی مورد نظر محاسبه گردید. ضمن بحث و گفتگو در خصوص نتایج و نیاز به بازبینی و اصلاح فرم‌ها، مقرر گردید هر سه ماه یک بار کارسنجی انجام گرفته و مرحله به مرحله، ایرادات احتمالی برطرف و نتایج عمیق‌تری حاصل گردد و به مرور زمان این پروسه ارتقا یابد.

در پایان از تلاش دسته جمعی تیم پژوهشکده که رویدادهای بیان شده را آفریدند، کمال تشکر را داریم.